

Саҳиҳ ҳадиснинг асл моҳияти

15:30 / 24.04.2016 2713

Ассалому алайкум, ҳурматли Шайх Ҳазратлари! Сиз томондан берилаётган жавобларни мириқиб ўқийман. Аллоҳнинг Ўзи сиздан рози бўлсин. Мен ҳеч қачон ҳадисларга шубҳа билан қарамаганман ва қарамайман ҳам. Уларга имкон қадар амал қилишга ҳаракат қиламан. Агар бирор ҳадисга тушунмаган жойим бўлса, менинг ақлим етмайдиган жойи бор деб қабул қиламан ва билгувчидан сўрайман. Шундай ақлим етмаган ҳадиснинг қисқа мазмуни шундай эди:

Пайғамбаримиз Муҳаммад солаллоҳу алайҳи васаллам шундай марҳамат қилганлар:

"Қуйидаги 5 та нарсани фақат Аллоҳнинг Ўзи билади:

-қиёмат қачон бўлишини

-ёмғир қачон ёғишини

- онанинг қорнида ўғил ёки қиз эканлигини

-

Қолган иккитаси аниқ эслай олмаганим учун ёза олмадим. Сиздан ушбу ҳадиснинг шарҳини сўрамоқчи эдим. Яъни нима назарда тутилганини. Ҳозирги технологиялар билан онанинг қорнидаги ҳомилани ўғил ёки қиз эканини аниқласа бўлади, ёмғир қачон ёғишини қисман бўлса ҳам айтиб беришяпти. Раҳмат.

Жавоб:

- Ҳадисни нотўри таржима қилиб олинган бўлса, шундай бўлади. Бунинг устига бешдан иккиси эсдан чиққан бўлса, ундан ҳам бадтар бўлади. Бунинг ҳам устига ҳадиснинг маъносини ҳозирги технологияларга кўр-кўрона солиштирилса яна ҳам расво бўлади.

سَمَّخَ بَعْثَ عِلْمِ حَيْتَ افَمَ " :مَلَسَ وَوَيْلَ عِلْمِ لَلِصَّوْءِ لَلْاِسْرَارِ لِقَوْلِ رَمْعٍ نَبَلِ عَن
يَفِ اَمُّ مَلْعَيْ وَوَيْلَ عِلْمِ لَلْزَنْبِ وَوَيْلَ عِلْمِ لَلْاِسْرَارِ لِقَوْلِ رَمْعٍ نَبَلِ عَن اَل
هَلَلِ اِنِّ تَوَمَّتْ ضُرَّ اَيُّ اَبُ سَفَنَ يَرَدَتْ اَمَّوْ اَدْعُ بَسْ كَتَّ اَذَامُ سَفَنَ يَرَدَتْ اَمَّوْ اَحْرَّ اَلِ
رَبِّ بَخْ مَيْلَ ع

Ибн Умар розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

"Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дедилар:

"Ғайбнинг қалидлари бешдир. Уларни Аллоҳдан бошқ ҳеч ким билмас: Албатта, Соат илми ёлғиз Аллоҳнинг ҳузуридадир. Ёмғирни У ёғдирур. Бачадонлардаги нарсани ҳам У билур. Ҳеч бир жон эртага нима касб қилишини билмас. Ҳеч бир жон қайси ерда ўлишини ҳам билмас. Албатта, Аллоҳ ўта билувчидир, ўта хабардордир". Аҳмад ривоят қилган.

Ушбу ҳадисда келтирилган беш нарсани ҳақидаги матн Луқмон сурасидаги бир оятдир.

Ушбу ояти каримада Аллоҳ таолонинг илми шомилу комил ҳамда мутлақ экани, У Зотнинг илми қаршисида бошқа илмлар ҳеч нарсага арзимаслиги баён қилинмоқда.

«Албатта, Соат илми ёлғиз Аллоҳнинг ҳузуридадир».

У Зотдан бошқа ҳеч ким қиёмат қачон қоим бўлишини билмайди. Билиши мумкин ҳам эмас. Аллоҳ таоло улкан ҳикмат юзасидан бу илмни фақат Ўзига хос қилиб қўйган. Қиёмат қачон қоим бўлишини билмаган одамлар доимо ҳушёр турадилар. Ҳар лаҳзада қиёмат қоим бўлиб қолишидан қўрқиб, доимо яхши ишларни кўпайтиришга уринадилар, унга тайёргарлик кўрадилар.

«Ёмғирни У ёғдирур».

Ёмғирга сабаб бўладиган моддаларни йўқдан бор қилган ҳам У Зотнинг Ўзидир. Уларни бир-бирига қўшган ҳам У Зотнинг Ўзидир. Булутни пайдо қилиб, маълум жойларга ёғдирадиган ҳам У Зотнинг Ўзидир. Аллоҳ борлиқнинг ҳар бир нуқтасидаги ёмғирни пайдо қилган, ёғдирган, натижасини-да билиб турадиган Зотдир. Борлиқнинг бир нуқтасида Аллоҳ яратган шароитни кўриб, ёмғир ёғишини тахмин этган инсоннинг Аллоҳнинг сифатига шерикликни даъво қилиши кулгилидир. Бундай даъво илмдан эмас, жаҳолатдандир.

«Бачадонлардаги нарсани ҳам У билур».

Дунёда қанча бачадон бўлса, уларнинг ичида нимаики бор бўлса, моҳиятини, тақдирини ва яна уларга боғлиқ ишларнинг ҳамма-ҳаммасини Аллоҳ билади. Бир аёлнинг туғиши яқин қолганида, асбоб ёрдамида ўғилми-қиз эканини тахминан билиб олиб, Аллоҳнинг илмига шерикликни

даъво қилган жоҳил инсонга ҳайронсан!

«Ҳеч бир жон эртага нима касб қилишини билмас».

Дунёда ҳеч бир одам эртага, балки беш дақиқа ва ундан оз вақтдан сўнг ҳам нима қилишини билмайди. У фақат ният қилади, режа тузади, холос. Лекин ҳақиқатда нима бўлишини фақат Аллоҳ таолонинг Ўзи билади.

Аллоҳ таоло бутун жонларнинг барча замонларда, маконларда нима қилишини яхши билади. Аниқ билади. Камчиликсиз билади. Баъзи бир тахмини Аллоҳнинг иродаси ила тўғри чиқиб қолган жоҳил инсоннинг Аллоҳнинг илмига шериклик даъвосида бўлиши кулгилидир.

«Ҳеч бир жон қайси ерда ўлишини ҳам билмас».

Дунёда бирорта инсон қаерда, қачон, қандай ўлишини билмайди. Бунинг ҳаммасини фақат Аллоҳ таолонинг Ўзи билади.

«Албатта, Аллоҳ ўта билувчидир, ўта хабардордир».

Шунинг учун ҳамма нарсани билади ва ҳамма нарсдан хабардор бўлади.

- Очиқ - ойдин кўриниб турибдики ҳадис ва оятда сиз айтган " ёмғир қачон ёғишини, - онанинг қорнида ўғил ёки қиз эканлигини" деган гаплар йўқ. Бас, шундай экан ўзингиз тўқиб олган нарсани ҳадис деб ва уни тушуна олмаяпман деб даъво қилишга ким ҳақ берди?! Бундай иш қилиш мусулмон инсонга мутлақо тўғри келмайди.

Ояти карима ва ҳадиси шарифларни ўрганишда диққатли бўлишимиз лозим. Сизнинг сўзингиз аввалида айтган маънолари яхши. Аммо ҳадиснинг ўзига келганда иш бошқача бўлиб кетган. Аллоҳ таоло барчамизни сироти мустақимда бардавом қилсин!